

У складу са Законом о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 27/18 - др. закон и 73/18) Законом о раду, и општим актима ФЕФА, а са циљем изградње и очувања начела академских слобода, једнаких могућности за све учеснике у процесу образовања, заштити интегритета и људског достојанства сваког лица, декан 5. 12. 2018. године доноси

Правилник о понашању запослених и студената/ткиња у вези са превенцијом и заштитом од сексуалног узнемиравања и уцењивања студената и студенткиња

Члан 1.

Правилником о понашању запослених и студената/студенткиња у вези са превенцијом и заштитом од сексуалног узнемиравања и уцењивања студената/киња Универзитета Метрополитан – ФЕФА у Београду (у даљем тексту: Правилник) ближе се одређују појам сексуалног узнемиравања и уцењивања студената/киња, дискриминације, односно узнемиравање по основу пола и сексуалне оријентације, забрана таквог понашања, мере спречавања и поступци заштите лица од сексуалног узнемиравања, а у циљу изградње и очувања начела академских слобода, једнаких могућности и услова студирања, поштовања интегритета и људског достојанства свих учесника у процесу високог образовања.

Члан 2.

Одредбе овог Правилника односе се на сва запослена лица и студенте/ткиње на ФЕФА. Запослено лице на ФЕФА у смислу овог Правилника је лице у радном односу и лице које је ангажовано ван радног односа, у складу са Законом о високом образовању и законом којим се уређује рад (у даљем тексту: запослени).

Студент/киња ФЕФА, у смислу овог Правилника је лице које има статус студента у складу са Законом о високом образовању.

Одредбе овог Правилника примењују се и на лица која су у поступку уписа студијског програма ФЕФА, као и полазници програма иновација знања које организује ФЕФА.

Члан 3.

Запослени и студенти/студенткиње су дужни да поштују забрану и правила понашања утврђена овим Правилником.

Запослени који не поштују забрану и правила понашања утврђена овим Правилником чини повреду радне дисциплине и правила понашања на ФЕФА.

Студенти/ткиње које не поштују забрану чине повреду кодекса понашања на ФЕФА.

Појам сексуалног узнемиравања и сексуалног уцењивања

Члан 4.

Сексуално узнемиравање, у смислу овог Правилника, јесте свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства лица које студира, лица која је у поступку уписа на студијски програм ФЕФА или је полазник програма иновација знања које организује ФЕФА, засновано на полу или на сексуалној оријентацији, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Облици сексуалног узнемиравања могу бити: нежељене сексуалне примедбе и предлози, разни нежељени позиви, физички додири, говор тела, емоционално прогањање, понављано нежељено упућивање вербалних и физичких предлога сексуалне конотације другој особи, физичко нападовање, понављано нежељено изношење шала и опаски које су полно обојене, укључујући алузије на пол и сексуалну оријентацију, ругање и исмејавање које је полне обојено или сексуалне конотације.

Члан 5.

Под нежељеним понашањем подразумева се свако понашање противно вољи студента/киње.

Члан 6.

Сексуално уцењивање је свако понашање запосленог у виду сугестије, предлога или тражења услуга сексуалне природе, ради нарушавања одређених права или испуњавања обавеза на ФЕФА или понашање којим се лицу прети да ће у случају одбијања пружања тражених услуга бити угрожена права, отежано или онемогућено остваривање обавеза или да ће се изнети нешто што може шкодити њеној или његовој части или угледу.

Сексуалним уцењивањем може се уценити остваривање права и обавеза њему/њој блиског лица.

Члан 7.

С обзиром да наставници и сарадници ФЕФА обављају посао који захтева висок степен професионалне и моралне одговорности, те да у односу на студенте/киње поступају са позиције ауторитета, понашање противно овом Правилнику сматра се озбиљном и тешком повредном правила понашања запослених на ФЕФА.

Сексистичка дискриминација

Члан 8.

На ФЕФА није дозвољена сексистичка дискриминација, односно вербални и невербални акти запослених, односно студентата/ткиња којима се исказују/пропагирају полне предрасуде или предрасуде везане уз сексуалну оријентацију и које доводе до дискриминације по полу.

Члан 9.

Сви запослени и студенти/ткиње на ФЕФА у обавези су да својим понашањем и испуњавањем радних обавеза омогуће неометано извођење наставе и студијских програма на начин да се креира здрава и безбедна радна средина, развијају колегијалност, право на различитост и достојанство појединца који учествују у образовном процесу на ФЕФА.

Члан 10.

Декан је дужан да запослене и студенте/киње благовремено и на адекватан начин информише о забрани од сексуалног узнемиравања и уцењивања, мерама спречавања и поступцима заштите од сексуалног узнемиравања и уцењивања.

Члан 11.

У циљу препознавања, превенције и спречавања сексуалног узнемиравања, декан спроводи редовно обавештавање и оспособљавање запослених, студената/киња да препознају узроке, облике и последице вршења сексуалног узнемиравања и уцењивања.

У пословима редовног обавештавања и оспособљавања запослених, студената/киња учествује кроз организацију информативно – едукативних активности.

Информативно–едукативне активности декан ће организовати за запослене, студенте/киње најмање једанпут годишње, најкасније у задњој недељи октобра.

Процедура спречавања и заштите од сексуалног узнемиравања, односно уцењивања

Члан 12.

ФЕФА је дужна да заштити студенте/киње од сексуалног узнемиравања, односно уцењивања. Поступци спречавања и заштите од сексуалног узнемиравања, односно уцењивања су консултативни поступак и поступак заустављања сексуалног узнемиравања, односно уцењивања.

Консултативни поступак

Члан 13.

Декан решењем именује 3 (три) лица за подршку и помоћ у складу са овим Правилником.

Члан 14.

Лице које сматра да је било изложено сексуалном узнемиравању, односно уцењивању може се ради консултација обратити једном или свим лицима за помоћ и подршку.

Члан 15.

Поступак пред лицем за подршку и помоћ је неформалан и не воде се службене евиденције. Омогућавањем вођења неформалних процедура ФЕФА пружа могућност алтернативних решења, нарочито када се ради о сексистичкој дискриминацији и сексуалном узнемиравању које може да се превазиђе на алтернативан начин.

Члан 16.

Лице за помоћ и подршку ће саслушати студента/кињу и пружити му/јој помоћ и подршку. У случају сексистичке дискриминације, лице за помоћ и подршку ће обавестити декана и заједно са деканом обавити разговор са лицем коме се ставља на терет такво понашање.

У случају сексуалног узнемиравања лице за помоћ и подршку ће по обављеном разговору и у договору са студентом/кињом која сматра да је био изложен сексуалном узнемиравању одлучити о даљим поступцима који могу бити:

- савет студенту/кињи на који начин да реагује уколико се узнемиравање понови;
- предлог декану да се због конкретне ситуације облици наставе обављају у другачијим околностима;
- одвојен разговор са лицем које је вршило сексуално узнемиравање;
- подношење пријаве декану ФЕФА са чињеницама о сексуалном узнемиравању.

Лица за помоћ и подршку, једном годишње, достављају декану извештај о раду који садржи број и врсте учињених прекршаја.

Уколико су у свом раду лица за помоћ и подршку дошла у контакт са информацијама на основу којих се може оправдано претпоставити да је учињено сексуално уцењивање, у обавези је да са тим информацијама упознају декана ФЕФА.

Поступак засунављања сексуалног узнемиравања и уцењивања

Члан 17.

Покретање поступка заустављања сексуалног узнемиравања, односно уцењивања није условљено претходно обављеним консултативним поступком.

Члан 18.

Лице које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање подноси писани захтев за поступак заустављања сексуалног узнемиравања, односно уцењивања.

Писани захтев за заустављање сексуалног узнемиравања, односно уцењивања може поднети и запослени, студент или студенткиња које сазна за понашање за које оправдано верује да представља сексуално узнемиравање, односно уцењивање уз сагласност особе за коју се сматра да је претрпела узнемиравање, односно уцењивање.

У току поступка заустављања сексуалног узнемиравања и уцењивања, лице које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање, може изабрати особу од поверења ради пружања подршке у току поступка.

Особа од поверења може присуствовати приликом давања сваког исказа лица које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање.

Члан 19.

Писани захтев се подноси декану ФЕФА.

Захтев треба да садржи:

- Име и презиме подносиоца;
- Име и презиме особе/а која се наводи као извршилац сексуалног узнемиравања, односно уцењивања
- Датум/е када је наведено сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено;
- Место догађаја;
- Опис догађаја;
- Имена сведока;
- Друге информације од значаја, укључујући и доказни материјал;
- Потпис лица;
- Датум подношења захтева.

Ако захтев не садржи податке из става 2. алинеја 1, 2, 3, 4, 5, 8 или 9 овог члана захтев ће се сматрати неуредним.

Лице коме је поднет захтев позваће подносиоца да допуни сам неуредан захтев или уз подршку лица за помоћ и подршку.

У случају да подносилац не допуни захтев у року од седам дана од пријема позива, сматраће се да је одустао од захтева.

Уколико је уредан захтев предат лицу за помоћ и подршку, он је дужан да о томе обавести декана најкасније у року од три дана од пријема захтева.

Члан 20.

Декан ће одмах по пријему уредног захтева утврдити и спровести мере које имају за циљ смањење контаката подносиоца захтева и лица које је у захтеву наведено на најмању могућу меру, до окончања поступка.

Члан 21.

Након пријема уредног захтева, декан може решењем именовати једно лице или формирати трочлану комисију за утврђивање чињеница конкретног догађаја и то у року од 3 три дана од дана пријема уредног захтева.

Лице за помоћ и подршку не може бити именовано у комисију, односно лице за обављање посла из претходног става овог члана.

Члан 22.

Лице, односно комисија која је утврђивала чињенице и околности догађаја о свим предузетим радњава води записник и/или службене белешке (у даљем тексту: комисија).

Комисија ће обавити разговоре са свим именованим у поступку и прикупљати доказе на друге начине.

Комисија може утврдити да је сексуалног узнемиравања, односно уцењивања било, да се сексуално узнемиравање односно уцењивање није догодило; да нема довољно доказа да се сексуално узнемиравање, односно уцењивање догодило.

Комисија о свом налазу писмено обавештава декана и предаје му сва писмена која су произвели и са којима су дошли у контакт у року од 7 дана од дана пријема решења.

Члан 23.

Декан се писмено обраћа запосленом, односно студенту/ткињи који је наведен као лице које је извршило сексуално узнемиравање, односно уцењивање, упознаје га са пријавом и прикупљеним доказима и оствља му примерен рок да се на њих писмено изјасни.

Декан може да запосленом откаже уговор о раду ако је утврђено да је запослени извршио сексуално узнемиравање, односно уцењивање.

Декан је дужан да запосленом из претходног става овог члана, достави упозорење да постоје разлози за отказ уговора о раду у писаној форми, у року од 15 (петнаест) радних дана од дана добијања пријаве.

У упозорењу из става 1. овог члана декан је дужан да наведе основ за отказ уговора о раду, чињенице и доказе да су се стекли услови за отказ и рок у коме запослени мора да се изјасни на наводе из упозорења.

Уколико постоје олакшавајуће околности или ако је природа повреде дисциплине и правила понашања таква да повреда није довољан разлог за отказ уговора о раду, декан може у упозорењу навести да ће уговор о раду отказати ако запослени понови исту повреду дисциплине и правила понашања, без поновног упозорења.

У случају из става 3. овог члана декан може запосленом изрећи и меру привременог удаљења са рада без накнаде зараде у трајању до три радна дана.

Члан 24.

Запослени је дужан да се на наводе из упозорења декана изјасни у року од пет радних дана од дана достављања упозорења.

Члан 25.

Декан је дужан да упозорење из члана 9. ових правила достави на мишљење синдикату чији је запослени члан.

Мишљење из става 1. овог члана синдикат је дужан да достави декану у року од пет радних дана од дана достављања упозорења.

Члан 26.

Уколико се утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршило лице из реда наставног особља, извшилац се изузима из свих облика наставног рада (испити, консултације итд) са лицем које је претрпело узнемиравања.

Уколико није могуће организовати извођење наставе на начин предвиђен у ставу 1. овог члана, настава се организује у присуству другог запосленог из реда наставног особља или комисије.

Одредбе из става 1. и 2. примењују се и док траје поступак заустављања сексуалног узнемиравања и уцењивања.

Члан 27.

ФЕФА и сви учесници у поступку обавезују се да се руководе принципима поверљивости и заштите приватности и података о личности, у разумној мери.

Подаци прикупљени у току поступка саопштавају се учесницима у поступку и у случају потребе надлежним државним органима.

Члан 28.

Свака лажна пријава представља недозвољено понашање која ће се санкционисати у складу са важећим нормама. Под лажном пријавом подразумева се пријава сексуалног узнемиравања или сексуалног уцењивања за које се зна да се није догодило.

Оправдана сумња на постојање сексуалног узнемиравања или сексуалног уцењивања неће се сматрати лажном пријавом.

Члан 29.

Против студент/киња који је поднео лажну пријаву покренуће се поступак за тежу повреду дисциплине, уређено Правилником о дисциплинској одговорности студента.

Члан 30.

Декан по службеној дужности води рачуна да је пријава поднета благовремено, односно у року од 6 (шест) месеци од учињеног и 3 (три) месеца од сазнања.

Члан 31.

ФЕФА у складу са важећим нормама забрањује дискриминацију, односно узнемиравање по основу пола и сексуалне оријентације. На дискриминацију и узнемиравање студента наведених у претходном ставу примењују се одредбе овог Правилника.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 32.

Измене и допуне овог Правилника врше се на исти начин и по истом поступку као и за његово доношење.

Члан 33.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интранету ФЕФА.

ДЕКАН ФЕФА

Проф.др Небојша Савић